

VALORI ALE UNITĂȚII DE CONȘTIINȚĂ NAȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA: MANIFESTĂRI ACTUALE

Constantin ȘCHIOPU, dr. hab., prof univ.

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice/ Academy of Music, Theater and Fine Arts

Una dintre problemele primordiale ale omenirii este cea a sensului vieții și a valorilor dătătoare de sens. Care este valoarea existenței noastre? Ce sens atribuim vieții? - sunt doar două întrebări, dintr-un șir, ce implică atât gândirea, cât și destinul, implicit, cultura omului. Corelativă subiectului, fiecare valoare, conform filozofului Wilhelm Windelband, se manifestă doar în relație cu o conștiință axiologică, satisfăcând o necesitate sau trezind un sentiment. În lipsa voinței și sentimentului nu există nicio valoare. Valorile sunt create și există prin cunoaștere, aceasta din urmă desăvârșind ființa umană, deci atribuindu-i o nouă valoare. Înrădăcinate în nevoile, dorințele și aspirațiile oamenilor, totuși valorile nu pot fi confundate cu toate acestea, întrucât ele au un caracter de generalitate, desemnând ceea ce este considerat ca dezirabil, demn de a face obiectul dorințelor omenesci.

Perioada istorică în care trăim este una a demitizărilor, relativismului, scepticismului modern și a devalorizării idealurilor, simbolurilor, principiilor umaniste, a creațiilor spirituale și culturale autentice. În societatea de consum pe care o traversăm, valorile s-au amestecat cu pseudovalorile, cultul mediocrității proliferându-se la toate nivelurile. Materialitatea, lupta de interese, abuzul au un impact negativ deosebit asupra formării unei personalități reprezentative, conștiente și libere, apte de a promova valori umane autentice. Se pare că noi, românii basarabeni, suferim de complexul ne(re)cunoașterii valorilor, ce poate fi definit ca un sentiment de neîncredere, de bănuială, ezitare, inhibare, lașitate, negare etc. La originea acestui complex al nostru stau invidia (să ne amintim de balada „Miorița”) și nepăsarea. Starea de inhibare, nesocotința, lipsa de voință, de putere și de demnitate, gândirea noastră plată în ceea ce privește cunoașterea tezaurului național confirmă complexul de care suferim. Revenirea la matricea spirituală a neamului, la valori ne poate vindeca/salva de complexul de care suferim, dincolo de orice tendințe de globalizare, sincronizare, modernizare.

Cuvinte-cheie: valoare, conștiință națională, unitate, complex, nerecunoaștere

VALUES OF THE UNITY OF NATIONAL CONSCIOUSNESS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: CURRENT MANIFESTATIONS

One of the primordial problems of mankind is that of the meaning of life and meaningful values. What is the value of our existence? What meaning do we assign to life? - there are only two questions, from a string, involving both thinking and destiny, implicitly, human culture. Correlative to the subject, each value, according to the philosopher Wilhelm Windelband, manifests itself only in relation to an axiological consciousness, satisfying a need or arousing a feeling. Without will and feeling there is no value. Values are created and exist through knowledge, the latter perfecting the human being, thus assigning him a new value. Rooted in people's needs, desires and aspirations, however, values cannot be confused with all these, as they have a general character, designating what is considered desirable, worthy of being the object of human desires.

The historical period in which we live is one of demystification, relativism, modern skepticism and the devaluation of ideals, symbols, humanist principles, authentic spiritual and cultural creations. In the consumer society we live in, values have mixed with pseudo-values, the cult of mediocrity proliferating at all levels. Materiality, the struggle of interests, abuse have a particularly negative impact on the formation of a representative, conscious and free personality, capable of promoting authentic human values. It seems that we, Bessarabian Romanians, suffer from the complex of not (re)knowing values, which can be defined as a feeling of mistrust, suspicion, hesitation, inhibition, cowardice, denial, etc. At the origin of this complex of ours are envy (let us reminisce the ballad "Miorița") and carelessness. The state of inhibition, recklessness, lack of will, power and dignity, our flat thinking regarding the knowledge of the national treasure confirms the complex from which we suffer. Returning to the spiritual matrix of the nation, to values can heal/save us from the complex we suffer from, beyond any globalization, synchronization, modernization trends.

Keywords: value, national consciousness, unity, complex, non-recognition